

Υπόθεση C-8/22

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

5 Ιανουαρίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Βέλγιο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

2 Δεκεμβρίου 2021

Αναιρεσείων:

XXX

Αναιρεσίβλητος:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

I. Αντικείμενο της κύριας δίκης

- 1 Ο αναιρεσείων ζητεί την αναίρεση αποφάσεως την οποία εξέδωσε στις 26 Αυγούστου 2019 (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση) το Conseil du contentieux des étrangers (Συμβούλιο επίλυσης ενδίκων διαφορών αλλοδαπών, Βέλγιο) (στο εξής: CCE).

II. Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 2 Στις 23 Φεβρουαρίου 2007, ο αναιρεσείων αναγνωρίστηκε ως πρόσφυγας από την Commissariat général aux réfugiés et apatrides (Γενική Επιτροπή για τους πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς, Βέλγιο) (στο εξής: αντίδικος ή CGRA).
- 3 Στις 20 Δεκεμβρίου 2010, καταδικάστηκε από το Cour d'assises de Bruxelles (κακουργιοδικείο Βρυξελλών, Βέλγιο) σε ποινή κάθειρξης 25 ετών.
- 4 Στις 4 Μαΐου 2016, η αντίδικος ανακάλεσε το καθεστώς πρόσφυγα του αναιρεσείοντος δυνάμει του άρθρου 55/3/1, του loi du 15 décembre 1980 sur

l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (νόμος της 15ης Δεκεμβρίου 1980 σχετικά με την είσοδο των αλλοδαπών στην επικράτεια, τη διαμονή, την εγκατάσταση και την απομάκρυνσή τους, Βέλγιο) (στο εξής: νόμος της 15ης Δεκεμβρίου 1980). Η παράγραφος 1 της διάταξης αυτής ορίζει τα εξής: «Ο Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [Γενικός Επίτροπος για τους πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς] δύναται να ανακαλέσει το καθεστώς πρόσφυγα όταν ο αλλοδαπός, δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού αδικήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία, ή όταν μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια».

- 5 Ο αναιρεσείων άσκησε προσφυγή ενώπιον του CCE, το οποίο την απέρριψε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

III. Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

I. Ο αναιρεσείων

- 6 Ο αναιρεσείων με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως προβάλλει, μεταξύ άλλων, παράβαση του άρθρου 14 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9), του άρθρου 55/3/1 του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980 και της αρχής της αναλογικότητας, κατά το βελγικό δίκαιο και το δίκαιο της Ένωσης.
- 7 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το CCE, εναπόκειται σε αυτόν να αποδείξει ότι, παρά την ύπαρξη μιας τέτοιας καταδίκης, δεν συνιστά ή δεν συνιστά πλέον κίνδυνο για την κοινωνία.
- 8 Ο αναιρεσείων επικρίνει τη συλλογιστική αυτή του CCE. Ούτε η ύπαρξη προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων ούτε το γεγονός ότι η CGRA έλαβε μια απόφαση συνεπάγονται αντιστροφή του βάρους απόδειξης. Το CCE θα έπρεπε να διερευνήσει την πρόθεση του Βέλγου νομοθέτη και του νομοθέτη της Ένωσης. Συγκεκριμένα, πρόθεση του Βέλγου νομοθέτη δεν ήταν να θεωρηθεί ότι η καταδίκη αρκεί για να αποδειχθεί ο κίνδυνος ή ότι θεμελιώνει οποιοδήποτε τεκμήριο ενεστώτος κινδύνου· αντιθέτως, πρέπει να πληρούνται δύο προϋποθέσεις: να υφίσταται καταδίκη για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και [το συγκεκριμένο πρόσωπο] να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία. Αντιστρόφως, η ύπαρξη καταδίκης δεν είναι αναγκαία προκειμένου το συγκεκριμένο πρόσωπο να συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια.
- 9 Δεδομένου ότι το άρθρο 55/3/1, παράγραφος 1, του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980 και το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95 δεν έχουν ακριβώς την

ίδια διατύπωση, η ερμηνεία της εθνικής διάταξης πρέπει να είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης. Το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95 ορίζει τα εξής: «Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, όταν: α) μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται· β) δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού». Επομένως, η διάταξη του δικαίου της Ένωσης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις δύο σωρευτικές προϋποθέσεις (καταδίκη και κίνδυνο).

- 10 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τον αναιρεσείοντα, ενώπιον του CCE, εναπέκειτο στη CGRA να αποδείξει ότι ο πρώτος συνιστούσε κίνδυνο για την κοινωνία, πράγμα το οποίο δεν μπορούσε να πράξει με απλή αναφορά στην καταδίκη. Ομοίως, το CCE όφειλε να αιτιολογήσει δεόντως τη θέση του όσον αφορά τον κίνδυνο που συνιστά το συγκεκριμένο πρόσωπο, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, χωρίς η ύπαρξη προηγούμενης καταδίκης να αρκεί ούτε να θεμελιώνει οποιοδήποτε τεκμήριο, το οποίο εναπόκειται στον διοικούμενο να ανατρέψει για να αποφύγει την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα. Ωστόσο, το CCE δεν φαίνεται να εκτιμά ότι η CGRA πρέπει να αποδείξει ότι πληρούνται οι δύο σωρευτικές προϋποθέσεις, αλλά μόνον ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να επιχειρήσει να αποδείξει ότι, παρά την καταδίκη, δεν συνιστά κίνδυνο.
- 11 Εν πάση περιπτώσει, εναπέκειτο στο CCE να εξακριβώσει τα στοιχεία που επικαλέστηκε η CGRA και να εξετάσει τα τρέχοντα στοιχεία που προέβαλε ο αναιρεσείων. Πάντως, η CGRA επικαλείται αξιόποινες πράξεις αναγόμενες στο 2006, πράγμα που δεν αρκεί για την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης.
- 12 Η νομολογία της Ένωσης σχετικά με το άρθρο 7, παράγραφος 4, της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98), έχει συναγάγει θεμελιώδεις αρχές για τις περιπτώσεις που η διοίκηση καταλογίζει «κίνδυνο» στον αλλοδαπό, όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας και την ανάγκη εξατομικευμένης εξέτασης της συγκεκριμένης περίπτωσης. Ο αναιρεσείων επικαλείται την απόφαση της 11ης Ιουνίου 2015, Zh. και O. (C-554/13, EU:C:2015:377). Επιπλέον, η νομολογία του Δικαστηρίου συνδέει την οδηγία 2008/115 με την οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ 2013, L 180, σ. 96). Το συμπέρασμα αυτό είναι κρίσιμο εν προκειμένω στο πλαίσιο του «δικαίου των προσφύγων».
- 13 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τον αναιρεσείοντα, ο νομοθέτης της Ένωσης αναφερόμενος, στο άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95, στο γεγονός ότι ο συγκεκριμένος αλλοδαπός έχει καταδικασθεί και συνιστά κίνδυνο, δεν

παρέχει τη δυνατότητα να τεκμαίρεται ο κίνδυνος λόγω προηγούμενης καταδίκης: αντιθέτως, προβλέπει δύο διακριτές σωρευτικές προϋποθέσεις τις οποίες οφείλει να αποδείξει η αρχή για να αιτιολογήσει την απόφασή της: την καταδίκη για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και την ύπαρξη κινδύνου για την κοινωνία. Το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95 θα είχε διαφορετική διατύπωση εάν ο κίνδυνος θεωρούνταν αποδεδειγμένος λόγω του γεγονότος και μόνον της καταδίκης: δεν θα γινόταν αναφορά στον κίνδυνο για την κοινωνία, αλλά μόνο στην καταδίκη και, ενδεχομένως, αντί του «δεδομένου ότι», θα χρησιμοποιούνταν οι όροι «επειδή» ή «διότι».

- 14 Επομένως, πρέπει να υποβληθεί στο Δικαστήριο το ερώτημα αν το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95, ερμηνευόμενο αυτοτελώς και σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, αντιτίθεται σε εθνική πρακτική κατά την οποία ο κίνδυνος για την κοινωνία τεκμαίρεται λόγω της καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και εναπόκειται στον καταδικασθέντα αλλοδαπό να αποδείξει ότι δεν συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία.
- 15 Αφετέρου, κατά τον αναιρεσείοντα, η CGRA αιτιολογεί επίσης τη θέση της επισημαίνοντας ότι το tribunal de l'application des peines (δικαστήριο εκτέλεσης ποινών, Βέλγιο) (στο εξής: TAP) εκτιμά ότι, καίτοι περιορισμένος, ο κίνδυνος που συνιστά ο αναιρεσείων δεν «αποκλείεται» και ότι το TAP «λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη δυνητικού κινδύνου» και λαμβάνει «μια σειρά μέτρων για την πρόληψη της υλοποίησης του κινδύνου αυτού» στο πλαίσιο της απόλυσης υπό όρους του αναιρεσείοντος. Ωστόσο, δεδομένου ότι η απειλή που καταλογίζεται στον αναιρεσείοντα πρέπει να είναι έστω κατ' ελάχιστον συγκεκριμένη και αρκούντως πραγματική, οι εκτιμήσεις αυτές δεν αρκούν για να θεωρηθεί ότι το CCE ορθώς θεώρησε αποδεδειγμένο τον κίνδυνο και αυτό ισοδυναμεί, τουλάχιστον, με καθορισμό ενός δυσανάλογα χαμηλού ορίου, αντίθετου προς την αρχή της αναλογικότητας. Το ζήτημα αν ένας κίνδυνος αποδεικνύεται επαρκώς κατά νόμον όταν το δικαστήριο κρίνει ότι ο κίνδυνος αυτός «δεν αποκλείεται» ή ότι είναι «δυννητικός» δεν αποτελεί πραγματικό, αλλά νομικό ζήτημα.
- 16 Στην απόφαση της 11ης Ιουνίου 2015, Zh. και O. (C-554/13, EU:C:2015:377, σκέψη 60), το Δικαστήριο έκρινε ότι «η έννοια του “κινδύνου για τη δημόσια τάξη”, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 4, της [οδηγίας 2008/115], προϋποθέτει, εν πάση περιπτώσει, εκτός της διασαλεύσεως της κοινωνικής τάξεως την οποία συνιστά κάθε παράβαση του νόμου, την ύπαρξη πραγματικής, ενεστώσας και αρκούντως σοβαρής απειλής κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας». Εν προκειμένω, η αιτιολογία της αποφάσεως του CCE δεν φθάνει σε αυτό το επίπεδο.
- 17 Επιπλέον, στην ίδια απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι η απειλή που καταλογίζεται σε αλλοδαπό που έχει καταδικασθεί πρέπει να εξετάζεται βάσει της ατομικής κατάστασής του και να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των στοιχείων που έχουν συναφώς σημασία, όπως ο χρόνος που παρήλθε [από την τέλεση της πράξης] και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται. Ωστόσο, το CCE με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έκρινε ότι δεν διαπιστώνει με ποιο τρόπο οι

διάφορες εκτιμήσεις σχετικά με τις προσπάθειες επανένταξης του αναιρεσειόντος στην κοινωνία αποδεικνύουν ότι δεν συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία. Ομοίως, το CCE δεν απαντά στα επιχειρήματα του αναιρεσειόντος σχετικά με τον χρόνο που παρήλθε από την καταδίκη του τελευταίου ούτε στα επιχειρήματα ότι οι πράξεις για τις οποίες έχει καταδικασθεί ανάγονται σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ανήλικος, χωρίς δεσμούς και εισόδημα, πράγμα που δεν ισχύει πλέον, ότι επί του παρόντος δεν πάσχει πλέον από εθισμούς, ότι επέδειξε καλή συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της κράτησης και ότι η πορεία του μετά την απόλυσή του εξελίσσεται καλά. Ως εκ τούτου, το CCE δεν αποφάνθηκε επί της επικινδυνότητας του αναιρεσειόντος υπό το πρίσμα του συνόλου των υφιστάμενων στοιχείων.

- 18 Επομένως, πρέπει να τεθεί στο Δικαστήριο το ερώτημα αν το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95, ερμηνευόμενο αυτοτελώς και σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, επιβάλλει στην αρχή να αποδείξει ότι ο κίνδυνος που καταλογίζεται στον αλλοδαπό είναι πραγματικός, ενεστώς και αρκούντως σοβαρός και ότι στρέφεται κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως δε των προσπαθειών και των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την επανένταξη του συγκεκριμένου αλλοδαπού μετά την καταδίκη του, και του γεγονότος ότι το εγκληματογενές πλαίσιο εντός του οποίου ο αλλοδαπός διέπραξε στο παρελθόν αδικήματα έχει παύσει να υφίσταται.

II. Η αντίδικος

- 19 Κατά την αντίδικο, από τις προπαρασκευαστικές εργασίες προκύπτει ότι, στην απόδοση του σχεδίου νόμου στη γαλλική γλώσσα, η φράση «*faisant l'objet d'une condamnation définitive pour une infraction particulièrement grave* [εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα]» αντικαταστάθηκε από τη φράση «*ayant été condamné définitivement pour une infraction particulièrement grave* [δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα]», προκειμένου να τονιστεί η σχέση μεταξύ της αμετάκλητης καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και του εξ αυτής απορρέοντος κινδύνου για την κοινωνία (βλ. Doc. parl., Ch. repr., sess. ord. 2015/2015, αριθ. 1197/01, σ. 18). Επομένως, είναι πρόδηλο ότι ο Βέλγος νομοθέτης θέλησε να συνδέσει τον επικίνδυνο για την κοινωνία χαρακτήρα με το γεγονός της καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και ότι, για τον νομοθέτη της Ένωσης, για να θεωρηθεί ότι ένας πρόσφυγας συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους, πρέπει να έχει καταδικασθεί τελεσίδικα. Τούτο ουδόλως σημαίνει ότι ο κίνδυνος θεωρείται αποδεδειγμένος λόγω του γεγονότος και μόνον της καταδίκης.
- 20 Από τη διατύπωση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το CCE, αφενός, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο αναιρεσειών καταδικάσθηκε για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και, αφετέρου, διερεύνησε αν, ως εκ τούτου, συνιστούσε επί του παρόντος κίνδυνο για την κοινωνία. Το CCE υπογράμμισε ότι, παρά την ύπαρξη μιας τέτοιας καταδίκης, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει κατά περίπτωση ότι δεν αποτελεί ή δεν αποτελεί πλέον κίνδυνο για την κοινωνία.

Στη συνέχεια, το CCE διαπίστωσε ότι ο αναιρεσείων είχε καταδικασθεί για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και ότι η εκτίμηση του κινδύνου που συνιστά ένας πρόσφυγας για την κοινωνία πρέπει να πραγματοποιείται με γνώμονα την ιδιαίτερη βαρύτητα του διαπραχθέντος αδικήματος, πράγμα απολύτως σύμφωνο προς τον νόμο.

- 21 Από τη διατύπωση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει επίσης ότι το CCE εξέτασε τα στοιχεία που προέβαλε ο αναιρεσείων προκειμένου να εκτιμήσει αν, πέραν αυτής της καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα, εξακολουθούσε να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία. Οι λόγοι για τους οποίους απορρίφθηκαν οι ισχυρισμοί του αναιρεσείοντος προκύπτουν από το σύνολο της αποφάσεως και το CCE αιτιολόγησε σαφώς γιατί έκρινε ότι ο κίνδυνος που ενδέχεται να συνιστά ο αναιρεσείων εξακολουθούσε να υφίσταται. Η εκτίμηση αυτή εμπίπτει στην κυριαρχική εκτίμηση του δικαστή της ουσίας.
- 22 Όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, με την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2010, B και D (C-57/09 και C-101/09, EU:C:2010:661), το Δικαστήριο αποφάνθηκε σχετικά με την ανάγκη διενέργειας ελέγχου αναλογικότητας σε περίπτωση αποκλεισμού από το καθεστώς πρόσφυγα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12, παράγραφος 2, στοιχεία β' ή γ', της οδηγίας 2011/95. Το Δικαστήριο έκρινε ότι ο αποκλεισμός αυτός σχετίζεται με τη σοβαρότητα των τελεσθεισών πράξεων, η οποία πρέπει να είναι τέτοιου βαθμού ώστε ο αιτών να μην μπορεί νομίμως να ζητήσει την προστασία που περιλαμβάνει το καθεστώς πρόσφυγα. Έχοντας ήδη λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων και της ατομικής ευθύνης του αιτούντος, όλες τις περιστάσεις που προσοδιάζουν στις πράξεις αυτές και την κατάσταση του εν λόγω προσώπου, η αρμόδια αρχή δεν υποχρεούται, αν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, τυγχάνει εφαρμογής, να προβεί σε έλεγχο αναλογικότητας συνεπαγόμενο την εκ νέου αξιολόγηση του βαθμού σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων (σκέψη 109). Το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95 και το άρθρο 55/3/1, παράγραφος 1, του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980 εξαρτούν επίσης την ανάκληση από την ύπαρξη ορισμένου βαθμού σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων και, εφόσον ο δικαστής έχει ήδη λάβει υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης προκειμένου να αξιολογήσει τις πράξεις που δικαιολογούν την ανάκληση, δεν υποχρεούται να προβεί στη συνέχεια σε νέο έλεγχο αναλογικότητας, ο οποίος θα συνεπαγόταν εκ νέου αξιολόγηση του βαθμού σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων. Επομένως, δεν συντρέχει λόγος υποβολής προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο σχετικά με το σημείο αυτό.

IV. Εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου

- 23 Από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι, κατά το άρθρο 55/3/1, παράγραφος 1, του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980, ο κίνδυνος που συνιστά ο αλλοδαπός για την κοινωνία απορρέει από την καταδίκη του για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα. Εντούτοις, το CCE κρίνει ότι ο αναιρεσείων μπορεί να αποδείξει ότι,

παρά την καταδίκη του, δεν συνιστά ή δεν συνιστά πλέον κίνδυνο για την κοινωνία.

- 24 Επομένως, το CCE δεν θεωρεί ότι εναπόκειται στη CGRA να αποδείξει ότι ο αναιρεσείων, ο οποίος έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα, συνιστά πραγματικό, ενεστώτα και αρκούντως σοβαρό κίνδυνο για την κοινωνία. Εκτιμά, κατ' ουσίαν, ότι ο κίνδυνος αυτός αποδείχθηκε, κατ' αρχήν, από το γεγονός ότι ο αναιρεσείων έχει καταδικασθεί για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα, και ότι, ωστόσο, ο αναιρεσείων μπορεί να αποδείξει ότι δεν συνιστά ή δεν συνιστά πλέον τέτοιο κίνδυνο.
- 25 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ανάλυση αυτή του CCE. Υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι εναπόκειται στην αντίδικο να αποδείξει ότι ο αναιρεσείων συνιστά πραγματικό, ενεστώτα και αρκούντως σοβαρό κίνδυνο για την κοινωνία και όχι στον αναιρεσείοντα να αποδείξει ότι δεν συνιστά ή δεν συνιστά πλέον τέτοιο κίνδυνο. Διατείνεται ότι το γεγονός και μόνον της καταδίκης του για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη του κινδύνου αυτού, πρέπει να αποδειχθεί και η εξακολούθηση του κινδύνου και, επομένως, ο ενεστώς χαρακτήρας του. Ειδικότερα, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι δεν αρκεί ο κίνδυνος να είναι δυνητικός ή να μην μπορεί να αποκλειστεί, αλλά ότι πρέπει να αποδειχθεί. Θεωρεί ότι πρέπει να διενεργηθεί έλεγχος αναλογικότητας για να διαπιστωθεί αν ο κίνδυνος τον οποίο θα συνιστούσε δικαιολογεί την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα.

V. Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 26 Το άρθρο 55/3/1 του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980 μετέφερε στο εσωτερικό δίκαιο το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95. Το περιεχόμενο που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 55/3/1 του νόμου της 15ης Δεκεμβρίου 1980 πρέπει να καθοριστεί σε συνάρτηση με το περιεχόμενο της διάταξης του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία μεταφέρει στο εσωτερικό δίκαιο.
- 27 Επομένως, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) κρίνει αναγκαίο να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 2011/95 προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι επικρίσεις του αναιρεσείοντος είναι βάσιμες.

VI. Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 14, [παράγραφος 4, στοιχείο] β', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, την έννοια ότι ο κίνδυνος για την κοινωνία αποδεικνύεται από το γεγονός και μόνον ότι ο δικαιούχος του

καθεστώςτος πρόσφυγα έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος ή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός και μόνον ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη κινδύνου για την κοινωνία;

2. Εάν το γεγονός και μόνον της τελεσίδικης καταδίκης για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη κινδύνου για την κοινωνία, έχει το άρθρο 14, [παράγραφος 4, στοιχείο] β', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ την έννοια ότι επιβάλλει στο κράτος μέλος να αποδείξει ότι ο αναιρεσείων εξακολουθεί μετά την καταδίκη του να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία; Πρέπει το κράτος μέλος να αποδείξει ότι ο κίνδυνος αυτός είναι πραγματικός και ενεστώς ή αρκεί η ύπαρξη δυνητικού κινδύνου; Έχει το άρθρο 14, [παράγραφος 4, στοιχείο] β', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ, ερμηνευόμενο αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα μόνον εάν η ανάκληση αυτή είναι αναλογική και εάν ο κίνδυνος που συνιστά ο δικαιούχος αυτού του καθεστώτος είναι αρκούντως σοβαρός ώστε να δικαιολογεί την ανάκληση αυτή;

3. Εάν το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι, μετά την καταδίκη του, ο αναιρεσείων εξακολουθεί να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία και ότι ο κίνδυνος αυτός είναι πραγματικός, ενεστώς και αρκούντως σοβαρός ώστε να δικαιολογεί την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα, έχει το άρθρο 14, [παράγραφος 4, στοιχείο] β', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ την έννοια ότι ο κίνδυνος για την κοινωνία αποδεικνύεται, κατ' αρχήν, από το γεγονός ότι ο δικαιούχος του καθεστώτος πρόσφυγα έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα[,] αλλά ότι ο τελευταίος μπορεί να αποδείξει ότι δεν συνιστά ή δεν συνιστά πλέον τέτοιο κίνδυνο;